

Wprowadzenie do składni strukturalnej

Anna Kozłowska

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

1 Zdanie i grupa w składni strukturalnej

2 Typy grup

Koncepcja zdania w składni strukturalnej

Zdanie –

typ wypowiedzenia zawierający jako element centralny FORMĘ FINITYWNAŁ czasownika (VF) lub jej ekwiwalent dystrybucyjny.

VF to:

- formy osobowe czasowników,
- bezosobniki (formy bezosobowe zakończone na *-no*, *-to*),
- formy czasowników niewłaściwych.

Zdanie a grupa

Ujęcie tradycyjne:

odróżnianie zdania od GRUPY, która jest niepredykatywnym połączeniem składników.

Ujęcie strukturalne:

zdanie jako typ GRUPY, rozumianej jako powiązanie składników.

Idea równoważności dystrybucyjnej

Równoważne dystrybucyjnie są te elementy wypowiedzenia, które zajmują to samo miejsce w jego strukturze, a nie te, które wnoszą to samo (podobne) znaczenie.

PRZYKŁAD: Janowi ostatnio wiedzie się niespodziewanie dobrze.
Odrodzonemu po niedawnych niepowodzeniach Janowi ostatnio
wiedzie się niespodziewanie dobrze.

Janowi, który wrócił w końcu do interesów, ostatnio wiedzie się
niespodziewanie dobrze.

Grupy endocentryczne

Grupy endocentryczne

– mające REPREZENTANTA.

- podrzędne, np. Jan kupuje samochód. *Zabiera się do tego bardzo opieszale.*
- współrzędne – o reprezentancie alternatywnym, np. *Jan szuka opła albo skody.*

Grupy egzocentryczne

Grupy egzocentryczne (samoreprezentujące)

– nie mające REPREZENTANTA.

PRZYKŁADY: *Jan dyskutował z profesorem. Jan i Maria chcą się pobrać. Wiem, że nic nie wiem.*

Dziękuję za uwagę :)

Temat następnego wykładu:
ANALIZA NA SKŁADNIKI BEZPOŚREDNIE
JAKO SPOSÓB PREZENTACJI STRUKTURY WYPOWIEDZENIA.
Zapraszam!